

Jak uczniowie używają AI: 57 licealistów na tle dużych badań

Moja ankieta w liceum zestawiona z NASK, Eurostatem i Pew: AI używają wszyscy, ChatGPT znają wszyscy, a 79% uczniów nikt nie uczył z niej korzystać.

W mojej ankiecie w czwartej klasie liceum AI używali wszyscy uczniowie, a 79% z nich co najmniej kilka razy w tygodniu. ChatGPT rozpoznał każdy, Claude'a co piąty, polskiego Bielika jedna osoba na 57. Na pytanie, czy ktoś w szkole uczył ich korzystać z AI, 41 z 52 uczniów odpowiedziało „nie”. Duże badania z Polski, Unii Europejskiej i USA pokazują ten sam obraz, tylko w większej skali.

Z tego artykułu dowiesz się:

- ilu młodych korzysta z AI według mojej ankiety, NASK, Eurostatu i Pew,
- do czego uczniowie używają AI i czy sprawdzają odpowiedzi,
- dlaczego „używam AI codziennie” nie znaczy „znam AI”,
- gdzie Polska wypada na tle Europy,
- czego te liczby nie mówią i co z nimi zrobić w szkole.

Spis treści

1. Skąd są te dane
2. Ilu młodych korzysta z AI
3. Do czego: nauka na pierwszym miejscu
4. Jeden czat zamiast całej mapy
5. Sprawdzanie odpowiedzi
6. Nikt ich nie uczył
7. Telefon: zgadujesz, a potem sprawdzasz
8. Używanie to nie znajomość
9. Polska na tle Europy
10. Czego te dane nie mówią
11. Co z tym zrobić w szkole
12. Najczęstsze pytania

Skąd są te dane

Artykuł łączy jedno małe badanie własne z czterema dużymi. Małe pokazuje szczegóły, których ankiety internetowe nie łapią. Duże pokazują, czy te szczegóły są wyjątkiem, czy regułą.

Badanie	Kto	Ilu	Kiedy
ankieta własna	czwarta klasa liceum, profile nieinformatyczne	57 uczniów	październik 2026
NASK „Nastolatki”	uczniowie klas 7-8 i 1-2 szkół ponadpodstawowych w całej Polsce	3655 uczniów	jesień 2024
Eurostat	osoby w wieku 16-24 lata w UE	badanie statystyczne krajów UE	2025
Pew Research Center	nastolatki w USA, 13-17 lat	1391 osób	wrzesień-październik 2024
Common Sense Media z Ipsos	nastolatki i rodzice w USA	1045 par	2024

Moja ankieta była papierowa i anonimowa. Pierwsza strona: dziesięć pytań o telefon i AI. Druga: test, w którym uczeń widział 54 logo aplikacji w sześciu rundach i wpisywał, co to jest. Rundy: rozrywka i social, gry, codzienne usługi, praca biurowa, czaty AI, AI do tworzenia.

Informacja. Pytanie o deklaracje daje deklaracje. Test z logo pokazuje, co uczeń faktycznie kojarzy. Dlatego w tym artykule oddzielam to, co uczniowie o sobie mówią, od tego, co pokazał test.

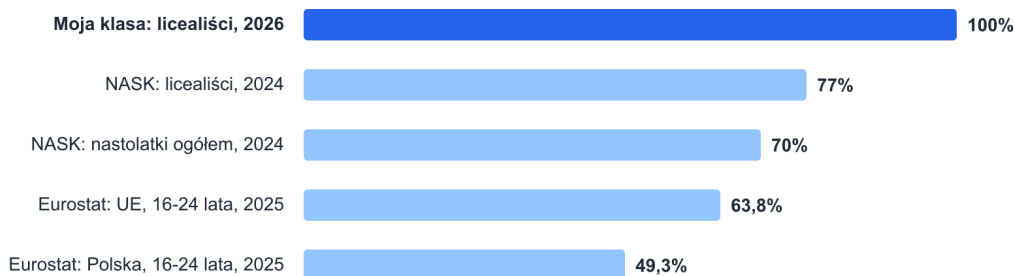
Ilu młodych korzysta z AI

W mojej klasie na pytanie o częstotliwość odpowiedziało 55 uczniów. Nikt nie zaznaczył „nigdy”. Codziennie z AI korzysta 19 osób (35%), kilka razy w tygodniu 24 (44%), kilka razy w miesiącu 9, rzadziej 3.

Duże badania dają niższe liczby, bo obejmują młodszych uczniów i inne pytania:

Ilu młodych korzysta z AI

Odsetek osób, które korzystają z narzędzi AI, według badania

Badania zadają różne pytania i obejmują różny wiek. Moja klasa: 55 odpowiedzi, nikt nie zaznaczył „nigdy”.

Odsetek młodych korzystających z AI w czterech badaniach. Pytania i grupy wiekowe się różnią, więc porównujesz kierunek, nie dokładne liczby.

- **NASK:** 70% polskich nastolatków deklaruje korzystanie z co najmniej jednego narzędzia AI. W liceach odpowiedź „nie używam” wybrało 23%, więc korzysta 77%.
- **Eurostat:** w 2025 roku z generatywnej AI korzystało 63,8% osób w wieku 16-24 lata w UE. W całej populacji 16-74 lata tylko 32,7%.
- **Polska w Eurostacie:** 49,3% młodych. Trzeci wynik od końca w Unii, przed Włochami (47,2%) i Rumunią (44,1%).

Różnica w intensywności jest duża. W NASK codziennie z AI korzysta 13% użytkowników, w mojej klasie 35%. Ta różnica pasuje do trendu z NASK: im starszy uczeń, tym częściej używa AI. W klasie 7 codziennie korzysta 11%, w drugiej klasie szkoły średniej już 17%. Moi uczniowie są dwa lata starsi.

Do czego: nauka na pierwszym miejscu

W mojej ankiecie AI do nauki i zadań używa 53 z 56 uczniów (95%). Dalej: szukanie informacji 45 (80%), pisanie tekstów 25 (45%), obrazy lub wideo 14 (25%), rozmowa dla zabawy 5, programowanie 2.

NASK pokazuje tę samą kolejność: nauka 48%, prace domowe 40%, rozrywka 23%, „z nudów” 21%. W NASK każdy mógł zaznaczyć najwyżej trzy odpowiedzi, u mnie dowolnie wiele, dlatego moje odsetki są wyższe.

W USA ten trend rośnie szybko. Według Pew 26% nastolatków używało ChatGPT do zadań szkolnych w 2024 roku, dwa razy więcej niż rok wcześniej (13%). Tylko 18% amerykańskich nastolatków uważa, że wolno nim pisać wypracowania, a 54%, że wolno poznawać z nim nowy temat.

Odpowiedzi moich uczniów na pytanie o ostatnie użycie AI to prawie same zadania:

- „pomagał mi w rozwiązywaniu zadań z chemii”,
- „do sprawdzenia zadań maturalnych”,
- „szukanie synonimów do słów przy pisaniu wypracowania”.

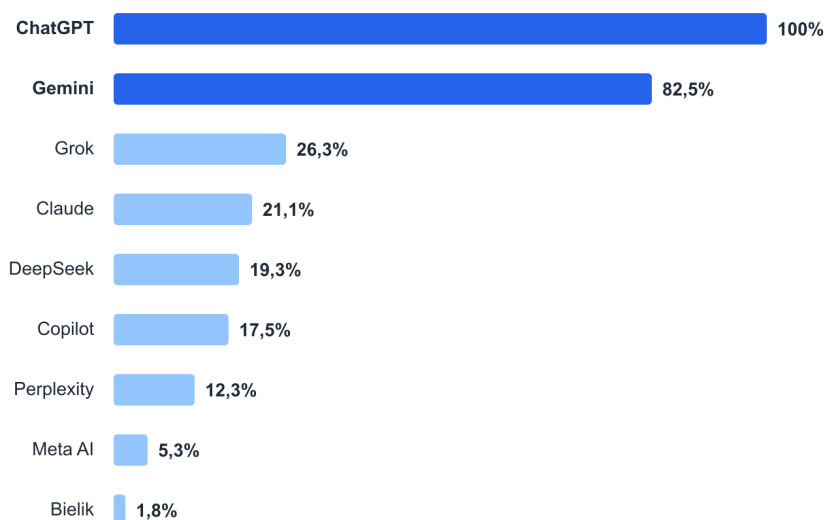
AI jest dla nich darmowym korepetytorem dostępnym o 23:00. Kłopot w tym, że ten korepetytor bywa pewny siebie i błędny.

Jeden czat zamiast całej mapy

Test z logo pokazał, jak wąska jest wiedza o narzędziach. ChatGPT rozpoznało 57 z 57 uczniów. Gemini 82,5%. Potem wynik spada o połowę i więcej:

Które czaty AI rozpoznają licealiści

Odsetek 57 uczniów, którzy po logo rozpoznali aplikację (nazwa albo opis)

Źródło: badanie własne, czwarta klasa liceum, październik 2026, n = 57.

Rozpoznawalność dziewięciu czatów AI wśród 57 licealistów. Dwa narzędzia zna prawie każdy, resztę mniejszość.

NASK widzi to samo z drugiej strony. Pytani o narzędzia, z których korzystają, nastolatki wskazują ChatGPT (53%) i CapCut (25%). Gemini i Copilot wybrało po 3-4%, Claude'a 1-2%.

W rundzie „AI do tworzenia” 53 z 57 uczniów wpisało CapCut, edytor wideo do TikToka z kilkoma funkcjami AI. NotebookLM rozpoznały 3 osoby, ElevenLabs jedna. HeyGen, Udio, Runway, Kling, Gamma i Google Flow nie rozpoznał nikt.

Wskazówka. Kiedy uczeń mówi „używam AI”, zwykle ma na myśli jedną aplikację. Pytanie „której?” mówi więcej niż pytanie „czy?”.

Sprawdzanie odpowiedzi

Odpowiedzi AI zawsze sprawdza 16 z 56 moich uczniów (29%). Czasem 29 osób (52%), rzadko 9, nigdy 2.

Przy 95% używających AI do nauki oznacza to, że większość uczniów uczy się z odpowiedzi, które sprawdza „czasem”. To samoopis, więc realny odsetek sprawdzających może być niższy.

Ten sam problem mają dorośli, którzy przygotowują materiały dla uczniów. Gdy robiłem slajdy z wyników tego badania w Gemini Notebook, trzy z piętnastu miały błędną liczbę, choć narzędzie pracowało na moich własnych danych. Slajd o czasie przed ekranem podawał „6-9 godzin dziennie”, a w danych było 5,8.

Nikt ich nie uczył

Na pytanie „czy ktoś w szkole albo na uczelni uczył cię korzystać z AI” odpowiedzi rozłożyły się tak:

Odpowiedź	Liczba uczniów
nie	41
nie pamiętam	5
tak, pojedynczy nauczyciel	4
tak, na zajęciach	2
bez odpowiedzi	5

41 z 52 odpowiadających to 79%. Przy tak małej próbie realny zakres to mniej więcej 66-88%, ale nawet dolna granica oznacza dwóch na trzech uczniów, którzy uczą się sami.

W USA wygląda to podobnie. Według Common Sense Media 40% nastolatków użyło generatywnej AI do zadań szkolnych, a 46% z nich zrobiło to bez zgody nauczyciela. Około 6 na 10 mówi, że ich szkoła nie ma zasad korzystania z AI albo nie wie, czy ma.

Uwaga. Algorytmy rozrywki są zaprojektowane tak, żeby nikogo nie trzeba było ich uczyć. Narzędzia do nauki i pracy tak nie działają. Ktoś musi je pokazać.

Telefon: zgadujesz, a potem sprawdzasz

Jedno pytanie dało efekt uboczny. Uczniowie najpierw zgadywali, ile godzin dziennie spędzają na telefonie, a potem sprawdzali w ustawieniach. Obie liczby podało 41 osób.

Telefon pokazał średnio 5,8 godziny dziennie (mediana 5). 28 z 41 osób miało 5 godzin lub więcej. 21 osób swój czas zaniżyło, 11 zawyżyło, 9 trafiło. Jedna uczennica zgadywała 6 godzin, a telefon pokazał 2. Jeden uczeń zgadywał 4, telefon pokazał 6.

NASK mierzy czas w internecie, nie na telefonie, ale wynik jest bliski: średnio 4 godziny 59 minut w dni powszednie i 5 godzin 16 minut w weekend. 31% nastolatków spędza w sieci ponad 6 godzin dziennie. Rodzice szacują ten czas na 3 godziny 48 minut.

Wśród aplikacji, które zabierają najwięcej czasu, moi uczniowie najczęściej wymieniali TikToka (36 osób), Messengera (27) i Instagrama (25). ChatGPT pojawił się w tej trójce dwa razy.

Używanie to nie znajomość

Czy uczniowie, którzy używają AI codziennie, znają więcej narzędzi? Nie znają. Korelacja między częstością używania AI a liczbą rozpoznanych narzędzi AI wynosi praktycznie zero ($p = 0,03$).

Rośnie za to samoocena. Im częściej uczeń używa AI, tym wyżej ocenia swoją wiedzę ($p = 0,33$, $p = 0,015$). Średnia samoocena to 5,4 na 10.

Rutyna daje poczucie kompetencji. Wiedzy o tym, że narzędzi jest więcej niż jedno, nie daje.

Polska na tle Europy

Eurostat pokazuje, że Polska jest w ogonie Unii w korzystaniu z generatywnej AI przez młodych:

Kraj	Młodzi 16-24 lata korzystający z generatywnej AI (2025)
Grecja	83,5%
Estonia	82,8%
Czechy	78,5%
średnia UE	63,8%
Polska	49,3%
Włochy	47,2%
Rumunia	44,1%

W całej UE 39,3% młodych używało generatywnej AI do nauki formalnej. To ten sam kierunek co w mojej klasie i w NASK: AI wchodzi do szkoły przez uczniów, nie przez szkołę.

Mój wynik (100% w klasie) i polski wynik Eurostatu (49,3%) nie są sprzeczne. Eurostat obejmuje też 22-24-latków po szkole i liczy korzystanie w ostatnich trzech miesiącach. Moja klasa to jedna grupa licealistów przed maturą, dla których AI jest narzędziem do zadań.

Czego te dane nie mówią

- **57 uczniów to mała próba.** Każdy procent ma szeroki przedział, dlatego przy najważniejszej liczbie podaję zakres.
- **To jedna klasa, nie losowa próba.** Nie wolno z tego pisać o „młodzieży w Polsce”. Do tego są NASK i Eurostat.
- **Badania pytały o różne rzeczy.** NASK pyta o narzędzia, Eurostat o ostatnie trzy miesiące, Pew o ChatGPT do zadań szkolnych. Porównujesz kierunki, nie liczby co do procenta.
- **Wszystko poza testem logo to samoopis.** „Sprawdzam zawsze” mogło być zawyżone.
- **W teście uczniowie wpisywali nazwy.** Ktoś mógł znać aplikację z wyglądu i nie pamiętać nazwy, więc wynik testu to dolna granica znajomości.

Co z tym zrobić w szkole

Zakaz telefonów tej luki nie zamknie. Jedna lekcja „o AI” też nie, bo uczniowie już AI używają. Brakuje trzech rzeczy: wiedzy, że narzędzi jest więcej niż jedno, nawyku sprawdzania odpowiedzi i zadań, przy których AI pomaga myśleć, a nie myśli za ucznia.

Po tym badaniu zrobiłbym na zajęciach trzy rzeczy:

1. **Porównanie ChatGPT i Gemini na tym samym zadaniu.** Oba zna prawie każdy, więc start jest bez bariery. Różnice w odpowiedziach otwierają rozmowę o tym, skąd model bierze wiedzę.
2. **Sprawdzanie odpowiedzi jako osobne zadanie z oceną.** Większość uczniów sprawdza „czasem”. Nawyk powstaje dopiero wtedy, gdy weryfikacja jest zadaniem, a nie dobrą radą.
3. **Narzędzie, które pracuje na materiałach z lekcji.** Gemini Notebook z wgranym rozdziałem podręcznika odpowiada z tego rozdziału i pokazuje, skąd wzięł zdanie. Uczeń widzi różnicę od razu.

Do zapamiętania:

- AI używają praktycznie wszyscy licealiści z mojej próby, a w Polsce 70% nastolatków według NASK,

- polska młodzież w wieku 16-24 lata korzysta z generatywnej AI rzadziej niż średnia UE: 49,3% wobec 63,8%,
- uczniowie znają dwa narzędzia: ChatGPT (100%) i Gemini (82,5%), reszta poniżej 30%,
- odpowiedzi AI zawsze sprawdza 29% uczniów,
- 79% uczniów nikt w szkole nie uczył korzystać z AI.

Najczęstsze pytania

Ilu polskich uczniów korzysta z AI? Według NASK 70% nastolatków z klas 7-8 i 1-2 szkół ponadpodstawowych korzysta z co najmniej jednego narzędzia AI. W liceach około 77%.

Do czego uczniowie najczęściej używają AI? Do nauki i zadań domowych. W NASK nauka 48%, prace domowe 40%. W mojej ankiecie nauka i zadania 95%.

Jakie narzędzia AI znają uczniowie? Prawie wyłącznie ChatGPT i Gemini. W NASK ChatGPT używa 53% nastolatków, Gemini 3-4%. W mojej ankiecie ChatGPT rozpoznało 100% uczniów, Gemini 82,5%, Claude'a 21%.

Czy szkoły uczą korzystania z AI? W mojej próbie 41 z 52 uczniów odpowiedziało, że nikt ich tego nie uczył. W USA około 6 na 10 nastolatków mówi, że ich szkoła nie ma zasad korzystania z AI albo o nich nie wie.

Jak Polska wypada na tle Europy? Z generatywnej AI korzysta 49,3% młodych Polaków w wieku 16-24 lata. To trzeci wynik od końca w UE, przy średniej 63,8%.

Autor: Damian Ślimak

Źródła:

- badanie własne: ankieta papierowa, 57 uczniów czwartej klasy liceum, październik 2026,
- Nastolatki. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców. Suplement - NASK, 2025
- 64% of 16-24-year-olds used AI in 2025 - Eurostat, 10.02.2026
- About a quarter of U.S. teens have used ChatGPT for schoolwork - Pew Research Center, 15.01.2025
- Students are embracing artificial intelligence despite lack of parent awareness and school guidance - Common Sense Media, 18.09.2024